

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre külvise:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	5	Fél évre	8
Három évre	15	Negyed évre	4
Egy óra	2	Egy nap	1
		Egyesszám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Politikai rovatvezető: **Dr. BOROSS LAJOS.**
 Felelős szerkesztő ideiglenesen: **SZÉKELY IMRE.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Heti hasábol petít sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többzet megjelölt hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Tovább!

október 31.

Apponyi Albert gróf bennmaradt a szabadelvűpártban. Hogy ehez nekünk mi közünk? Hát, csak megemlítjük, mint igen szomorú dolgot. Mint a magyar parlamenti élt züllöttségének egyik megdöbbentő bizonyítékát. Mert tegnapelőtt, vagy mikor, Apponyi Albert gróf ott hagyta a szabadelvű párt kilenczes bizottságának ülését s az ország visszhangzott az örömríadaltól: Apponyi Albert gróf kilép a szabadelvűpártból. Hát konstatálni kívánjuk csak, hogy nem lépett ki. Nem. Tegnapelőtt még akart kilépni, tegnap már ingadozott s ma? Tisza István karjaiba hanyatlott a nagy ingadozó. S az ország visszhangzik a csalódás hangjaitól: óh, óh, ki hitte volna!

Mi itt a vidéken becsületesen politizálunk. Egész lelkünk követelésbe vett nemzeti jogaink sorsán csügg. Tudjuk értékelni a nagy áldozatot, a melyet a magyar nép különösen gazdasági téren hoz a politikai helyzet előbbre vitele, az Ausztriával szemben felvett küzdelem sikere érdekébe s egymást biztatva kitartásra lelkesítjük egymást, kitartásra a polgárságot és nem szününk meg lelkünk tiszta tüzevel élesztgetni a hitet, hogy a magyar, ha testvéri kezet fog, ha kitart jogos követelése mellett, ha nyugodt erővel halad a maga törvényjelölte útján, célhoz jutunk, győzni fogunk.

És a lelkes szavakat itt a vidéken tetek is követik. A vármegyei, a városi törvényhatóságok alkotmányvédő hivatásuk teljes tudatában a régi, nehéz idők példáihoz hiven teljesítik hazafias köteleességüket, megtagadják az ajonczállítást, megtagadják az adószedést, igaz ügyünkbe vetett törhetlen bizalommal félreteszik a törvénytelen kormányrendeleteket s a tisztes családapákat nem riasztja el mindezeketől az a gondolat, hogy becsületes lelkük meggyőződését követve a maguk s családjuk kenyerét teszik kockára vele.

Mi itt a vidéken így politizálunk. Nem csoda hát, ha tulfeszített várakozással tekintjük a fejleményeket. Nem csoda, ha a dolgok legujabb fordultán a csalódás hangja csendül: óh, óh, ki hitte volna!

Ki hitte volna, hogy Apponyi Albert gróf az első Tisza regime kérelhetetlen ellenfele, a nemzeti haladás oly sokat dicsőített zászlóvivője, a becsületlen nemzeti politika előharczósa, vezére, sok, gondolkodásban intelligens érzésben magyar politikusknak ideálja a politikai becsstelenségnek arra a fokára szálljon alá, a hová eddig csak undorral tekintett? Hogy Apponyi Albert gróf, ki a 67-es kiegyezés fogytékosságait annyira ismerte, ki az Ausztriával való viszonyunk sérelmes oldalait, a monarkia két állama közötti egyenjogúság hazug voltát annyira ostromozta, kinek lelke nemzetének rokonszenvét, esze, nagy képessége az egész művelt világ elismerését birta, hogy az az Apponyi Albert gróf a második Tisza regime jármát a nyakába vegye.

Kifogástalan alkotmányos érzéssel és érzéssel fogadja mint képviselőházi elnök a magyar nép kérvényező küldötteit. Beszédüket intéz hozzájuk. Beszédének vége mindannyiszor egy titokzatos kijelentés: a képviselőházban elfoglalt állásom tiltja nekem, hogy nyilatkozzam a szőnyegen lévő nagyon fontos katonai kérdésről.

És a titokzatos kijelentésből csak úgy ordít a néma biztatás a további demonstrációra. Ki hitte volna, hogy e nagy biztató elsőnek hagyja cserben nemzetét!

Nagyon becsületesen politizálunk mi itt a vidéken s bizonyára eltöprengünk azon is, hogy mi indíthatta a nagy hazafit e legujabb lépésére? — Eltöprengünk majd és keresünk reá ezer és egy okot, mert a mi becsületes egyenes lelkünk irtózik attól, hogy Apponyi Albert gróf e legutóbbi lépésének megtaláljuk egyetlen igazi okát, a politikai becsstelenséget.

Pedig nincs annak a lépésnek más oka. Nincs semmi más, mint az az erkölcsi téboly, a mi uralja a magyar parlamentet s a mely hatalmába kerítette végleg az oly régóta ingadozó nemes gróft is. Az az erkölcsi téboly, mely lehetővé tette Héderváry grófnak a vezérszerep játszását a magyar válságban, mely érzékellen a csolnyi hadparancs iránt, mely eltűri Körber diktatórságát Magyarország felett s a mely örömkönnnyekkel üdvözli Tisza István gróft az erőskezűt, Bécs ideálját.

A király gyűlöli Apponyit. Fel-

használ minden alkalmat, hogy azt éreztesse vele. Apponyi kijelentette, hogy a kilenczes bizottság programjának összeállításánál ő elment az engedékenységre legszélsőbb határáig. Tisza István tehát épen az Apponyi skrupulusait felélesztő királyi programot hozott magával. Miért? Hogy kiugraszszak Apponyit a pártból. Miért? Talán veszedelmes ott? Dehogy!

Csak alkalmatlan. Mindig skrupulusai vannak és mindig kapacitálni kell. Nos hát Apponyi nem hagyja magát ugratni. Azért is elfogadta a Tisza István programját és bennmaradt a szabadelvű pártban.

Az ő dolga. Az ország közvéleménye legalább tisztában van vele, az ő és politikai hívei tevékenységének alkonyát pedig befogja aranyozni az a tudat, hogy segítettek Tisza Istvánnak végig játszani az alkotmány összes skaláit. Mert most már ez következik.

Most már következik az erős kéz koncertje az alkotmány összes skáláin. Így mondta ezt maga Tisza István gróf ur. Az édes apjától tanult zongorázni, a kinek a keze alatt minden főispán egy-egy billentyű volt és az egész ország igen jól fel volt stimmelva.

Hát majd meglátjuk, hogy most is így van-e? Meglátjuk!

Mert a milyen igaz, hogy nemzeti követelményeink harcát nem az Apponyi kezdeményezésére, hanem nemzeti becsületérzésünk parancsszavára és nem a Tisza programért, de követelésbe vett jogaink teljes megadásáért, — indítottuk, ép olyan igaz, hogy pár aulikus főur hitvány árulása, avagy gögös kísérletezése küzdelmünk útján eltéríteni, megfélemlíteni nem fog, hanem tovább folytatjuk azt.

Tovább!

Dr. Boross Lajos.

Politika.

A függetlenségi-párt értekezlete. A szabadelvű párt naggyűlése után tegnap este a függetlenségi-párt népes nagy értekezletet tartott. Az első szónok Olay Lajos volt, aki a végtelékig menő harc híve a katonai javaslatokkal szemben. Visontai Soma szerint Tisza István programja a függetlenségi párt kívánalmait meg sem közelíti. Bakonyi Samu rámutatott arra, hogy a felségjog tárgyában esett sérelem egy maga elegendő az

egész program ellen való állásfoglalásra, de a nemzetre a parlamenti reform nélküli apellálni nem lehet.

Tóth János rámutatott azon körülményre, hogy a párt eddig is nagy eredményeket ért el. Az első, hogy a katonai javaslatokat visszavonták, a második, hogy a kormánypárt 36 év után kénytelen programot csinálni. A helyzetet illetően úgy látja, hogy a nemzeti akarat ellentétbe került a királylyal, kérdés, hogy lehet-e remény így győzelemre. Ha igen, akkor harczolunk mindannyian tovább, ellenkezőleg a nemzetre apellálunk. Csakhogy nem a mai választóközönségre. Követelik a választójog kiterjesztését, az iparos, a munkásosztálynak a választók közé felvételét, hogy ezeket bizonyos határidőig a kormány megvalósítsa. Ha a kormány megteszi, ne akadályozzák rendkívüli eszközökkel az államélet működését. Ezután az értekezlet folytatását hűfőre halasztották. Határozatot kedden hoznak.

A mamelukok nagygyűlése.

Saját tudósítónktól.

A szabadelvű párt tegnap végre, hosszú vajudas után meghozta határozatát. Alávetette magát Tisza akaratának és a nagy hűhóval játszott kilépési tervekből nem lett semmi. Tudtuk és megmondottuk ezt jó előre, mert az a koncepció után futkosó had vakon követi azt, akit Bécs oda állít eléjük. Nekik az mindegy, hogy az illetőt Hédervárnak vagy Tiszának hívják.

A nevezetes ülés nagy érdeklődés mellett kezdődött meg.

Fél tizenegy órakor már roppant izgatottak voltak a kedélyek. Egyszerre megjelent a miniszteri szoba ajtajában Tisza és Apponyi. Mind a kettő izgatott volt és sietve ment a terem közepére.

Podmaniczki Frigyes báró csak erre várt. Iatett Szücs Pal jegyzőnek, megvárta a csengettyűt és megnyitotta az értekezletet.

Halottak napján.

Csak higgyetek! És menjetek ki sírva,
Ahol kedvestek hantja domborul,
És roskadatok zokogva a sírra,
Amely fölél susogó lomb borul.

És ontsátok ki könnyetek' a köre,
Melyen az elhunyt aranyneve áll,
És csakis szín-jót mondjatok felőle
Imátookban, mely bizton egbe száll.

Aztán térjete haza elmerengve,
Mondjatok el még egynehány imát,
És enyhülés jó majd a lelketekre,
S a holtak is az isten enyhet ad.

Csak higgyetek! Miért is tudni nektek,
Hogy míg imára árad szívetek,
Az Ész fiai gunyosan nevetnek? . . .
— Ha hinni tudtok, hát csak higgyetek!

Gál Zoltán.

Josipovich Imre szólalt föl elsőnek. A volt horvát miniszter — mint a kilenczes bizottság tagja — indokolta, hogy miért fogadta el a programot és Tisza módosításait. Elárulta azonban az árát is, amit a horvátoknak fizettek a támogatásért. Megmagyarázta ugyanis, hogy a program 6. pontját hogy értelmezik a horvátok. Ugy a jelvény, mint a katonai igazságügyi kérdésben a horvátok a 68. XXX. tevéből külön jogokat származtatnak le maguknak.

A figyelem azután Apponyi Albert felé fordult, aki szólásra emelkedett. A két óraig tartó beszéd alatt érdekes volt megfigyelnünk a változó hangulatokat. Az ő liberálisok csak akkor helyeselték, mikor Apponyi kijelentette, hogy ha Tisza folytatja Széll kormányzatát, akkor támogatni fogja. Sőt némelyek meghatottan törögtek a szemüket, mikor Apponyi azt említette, hogy az öreg Tisza ellenfele volt, de a fiatal Tisza maga veszi most át az ő zászlóját.

Már aztán mikor Apponyi a maga és a bizottság programja meg a Tisza módosításai közti különbséget kezdte magyarázni, kenyelmetlenebbül kezdte magát érezni az öszeres tabor. Különösen mikor a beszéd vége felé a Deakkal és Aurassyval való folytonos érvelés erektelenségét mutatta ki Apponyi. A beszédnek ez a része éles és erős filippika volt Tisza ellen. Ugy hogy az avatatlank azt hitték: no most, most kijelenti, hogy kilép.

De nem ez következett. Apponyi elegánsan és szépen, mindig, kanyarodott egyet es letette a haza oltárára áldozatul meggyőződésének erkölcsi tőkéjét. De fenntartotta magának azt, hogy ha a kérdést nem a partkörben, hanem a törvényhozás terében vetik föl, akkor ellene lesz a Tisza-fele befogásnak. Ezzel megadva mindenkinek a magáét, a császárnak is, a népnek is, Apponyi kijelentette, hogy benmarad a partban.

Nagy eljenzés támadt erre. Sőt Tisza Istvan odament Apponyihoz és kezét szorított vele. A kézzorítás meleg volt, de a

beszéd, melylyel Tisza aztán Apponyinak válaszolt, annál kevésbbé. Tisza meglehetősen hűvösen felelt. Ugy tett, mintha nem örülne Apponyinak, és beszéde végén feltűnően hangsúlyozta, hogy minden pillanatban fölmerülhet a szüksége annak, hogy a párt tagjai levonják meggyőződésük következményeit.

Ivánka Oszkár következett ezután. — Általános meglepetésre azt jelentette ki, hogy bármennyire kívánják is az ószeresek az ő kilépését, nem teszi meg a kedvüket. Zajos ellenmondás volt a válasz az ószabadelvűek részéről.

Hieronymi Károly azt hányt szemére Ivánkának, hogy csupán érzelmeire hallgat. Szentiványi Árpád békített és közvetített.

Széll Kálmán mondott végül hosszú beszédet, mely aztán felszólalásra készítette Apponyit is. Ebben a válaszban Apponyi még egyszer hangsúlyozta, hogy fentartja magának a cselekvés szabadságát későbbre.

Ezzel aztán vége volt mindennek. — Tiszaék vígan mehettek ebédelni. A volt nemzeti partiak is elszéledtek és igen kevesen voltak mar jelen, mikor "Podmaniczky Frigyes báró a bezárta a nevezetes ülést.

Egyház és iskola.

Uj iskolai ünnep. A vallás és közoktatásügyi minisztérium legújabb rendelete értelmében november hó 19-én. Erzsébet királyné névnapján az összes tanintézetekben iskolai szünet lesz, s mindenütt iskolai ünnepek keretében fognak áldozni a boldogult királyné emlékének.

Presbyterek választása. A debreczeni református egyház hívei december 28-an negyvenegy új presbitert választanak. — A választó egyháztagok névjegyzékét törvény szerint november 27-ére el kell készíteni. Az egyházelnökség tehát felszólítja az összes református híveket, hogy a választásban való részvételre jogosultság czejából egyházi adortartozásukat november hó 27-ikéig fizessék ki.

Az aranyziv, mint válóok.

Tárgyalás egy válóperben.

A szó legszorosabb értelmében vett aranyzivról van szó ebben a válóperben, melyben a felperes egy csinos fiatal asszonyka, az alperes Bődögi Toni, a tanu Miczi kisasszony, a ki nevelő volt Bődögieknek.

Az asszonyka felperelte az urát, mert azt tapasztalta, hogy az ura ő mellette a nevelőnőt is szereti, s több rendben aranyzivvekkal halmozta el.

A bíró konstatalta, hogy a felek együtt vannak, azt kerdi alperestől, hogy mit szól ahhoz, hogy a felesége valni készül?

— Nem lesz abból semmi tekintetes bíró ur, mert én nem válók. Nincs alapja a válasznak.

— De van, tudja van — vágott közbe az asszonyka.

A bíró csöndre inti a feleket s felolvastatja a való keresetet, amely szerint Bődöginé csupán azért akar elvalni az urától, mert Miczi kisasszony nyakában látta azt a kis aranyzivet, mely jogosan őt illette.

— Hát kérem — szólott tovább a bíró — a mint hallotta önagysága, kedves neje, valni készül öntől, mert ön a házasságot megszegte az áltai, hogy a Miczi kisasszonynak egy aranyzivet ajándékozott és hogy viszonyt folytatott vele.

— Nem igaz — szólott Miczi kisasszony és mélyen lesütötte szemeit.

— De igaz — vágott közbe az asszonyka szapora beszéddel — én láttam, én tudok mindent.

A bíró újból megkerdezte a férjet, hogy mit szól mindezekhez, de a férje alhatatosan megmaradt annál, hogy ő még most is jobban szereti a feleségét, mint Miczit.

— Akkor majd elmondom én a többit — kezdte a szót az asszonyka. — Ugy történt a dolog, hogy az én nevem is Mariska, azé a „kedves“ kisasszonyé is (rámutat a nevelőnőre.) Csakhogy őt Miczinek hívtuk, hogy mégis legyen némi különbség közöttünk. Természetes tehát, hogy névnapunk is egy napon van. Előre kell bocsájtanom, hogy boldogan éltünk addig, míg ez a hölgy nem jött házuunkhoz. Mikor ő oda jött tapasztaltam, hogy a férjem . . . No de inkább itt se szólok, mint a hogy neki se

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hirtelen bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza** után ajánlatik. Emeli az etvagyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg, alanti czéggel legyen ellátva: **F. HOFFMANN LA ROCHE & Co. vegyészeti gyár BASEL (Svájcz)**

A novemberi alapvizsgákra vonatkozólag a jogi kar dékánja közhírré teszi, hogy az alapvizsgák iránti kérelmek beadásának határideje november hó 7. napjának déli 12 órája.

Szele György az ev. ref. egyház nagy lelkesedéssel megválasztott új lelkészének székfoglalása és fogadtatása nov. hó 8-án, a jövő vasárnap délelőtt fog megtörténni a nagytemplomban és az egyház tanácsstermében. Ugyanezen a napon délután 1 órakor a „Bika” dísztermében az új lelkész tiszteletére közebed tartatik. Ebédjegyek az iv tartó uraknál, valamint a „Bika” vendéglő bérlőjénél a mai naptól kezdve kaphatók.

A tanítóképezde új igazgatója. A tanítóképezde tanácskara Ozory István választotta meg igazgatóul, néhai Kovács Lajos örökébe. E választás eredménye jóváhagyás végett az igazgatótanács novemberi ülése elé kerül.

A főiskolai igazgatótanács november 13-án tartja meg rendes őszi közgyűlését, amelynek programját javarészt az akadémiai, könyvtári-, gazdasági- és muzeumszertári albizottságok jelentései töltik ki. Az ülésen, mely délelőtt 9 órakor kezdődik, Degenfeld József gróf elnököl.

A boglya kemencze mellől.

(Ifj. Móríc Pál könyve.)

Ifj. Móríc Pál belletrisztikai működése ismeretes. Regényeit, elbeszéléseit minden egyéb munkáit az az erős magyaros eredetiség lengi körül, a mely legjobban jellemzi ifj. Móríc Pál írói egyéniségét s a mely szép pozíciót biztosított a kiváló író számára a magyar szépirodában.

Most újabb munkát rendezett sajtó alá. Legújabb történeteit **A boglya kemencze** mellől címmel adja ki kötetben.

Erre vonatkozó következő előfizetési felhívását melegen ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

A boglyakemencze mellől cím alatt adom ki legújabb könyvem. Magam adom

ki e könyvet, mivel semmiféle irodalmi kikkel, semmiféle irodalmi üzerekkel nem állok összeköttetésben, tehát magam vagyok kénytelen kiadni történetemet.

Ez már a kilenczedik (megjelent) kötet könyvem lesz* melyekről — igaz! — a velem, az én darabos, nyílt magyarsággal szemben sok tekintetben elfogult sajtó csak részben vett tudomást, de nemzeti irodalmunk több vezető férfija, a legérdemesebb mesterek többen buzdítottak és szép elismeréssel nyilatkoztak műveim felől. . . Ezen buzdító tudatban és ilyen magamra hagvatottságomban határoztam el, hogy magam leszek művem kiadója, ámbar kellemetlen és feszélyező reám, hogy kénytelen vagyok, mint valami kezdő, egészen zöldiró ösmerőseim támogatását igénybe venni, hogy minden tekintetben magyar kötetem megjelenését az előfizetés nyújtásával tegyék lehetővé. — Teljesen átérezem ezen helyzetnek a fonákságát, a kellemetlenségét; de kényszerítve vagyok mégis csak ehhez folyamodni, mert egyrészt nincsen módom a kötet kiadásához, másrészt félttem írásaimat az elkallódástól; mert ha műbecsök nincsen is, de ama világ, melyből képeimet rajzoltam, a legigazibb magyar világ. Egy részben kipusztult vagy kipusztulófélben levő világba vezetem olvasóimat, amely világ kell hogy minden magyar emberre vonzó, érdekes és sok tekintetben tanulságos legyen és a melynek midőn az elhullajtott kalászeit tarlózgatom, ebben a becsületes munkában talán a tolatkodás szögvenpirja nélkül állhatok elétek és kérhetem segítségeteket.

Ez elmondottakból — azt hiszem — ti is megértitek helyzetemet, ti is látjátok, hogy nem haszonlesés, nem hiúság vezet a könyv kiadására; mert mindenen felül helyezett fajomat akarom gyöngye erőmhöz

* Eddig megjelent műveim a következők: „A magyar föld urai” regény (Szeged 1898) — „Szabad Haiduk” régi történetek (Szeged), — „1848-49-ik szabadságharczi esztorténeke” (régii honvédek elbeszélései után) Szeged 1900, — II-dik Rákóczy Ferencz története (a név számára írva) Budapest 1900, — Nagy Napoleon császár története (a név számára írva) Budapest, 1900, — „A kurta nemesek földjén” regény (Debreczen 1901), — „Ocsay brigádéros története” (Szeged 1902, és végül még „Prágai ghetto képek” című fordított kötet.

mértén szolgálni, midőn az általános nemzeti rongyosodás és kivetkőzés közepette a hajdusági, az alföldi fehérmezelt boglya kemencze mellett tányáztató öreg magyar barátainak és atyámfainak a pislogó méceses onvhe világítása mellett folytatott beszélgetéseit, öregebb időkől elevenített emlékezéseit, derűs, hamisítatlan magyar gondolkodását, az okos arcú magyar alakoknak sajtóságosan büvös-bájos világát figyeltetvén, rajzoltatván, könyvet adok ki és könyvet ajánlok a ti jóindulatotokba.

„A boglya kemencze mellől” című könyvem, — melynek a XVIII. XIX-dik századból eredendők a történetei, — két részre oszlik: az I-ső részben a hajdusági történeteket kötöttem bokrétába, a II-dik részben pedig egy éb a l f ö l d i ö r e g m a g y a r t ö r t é n e t e k e t. Mintegy 18—20 hosszabb és rövidebb történetből kerekedik ki ez az egész kötet, melynek izléses, tetszelős kiállításáról Hoffmann és Kronovitz elismert jónevű debreczeni nyomdatulajdonosok gondoskodnak. Én, hogy minél inkább terjedjen e könyv, hogy egyszerűbb anyagi helyzetben levő magyar testvéreim is megszerezhessék azt, a 10 ivre terjedő vastos kötet árát 1 k o r o n á b a n, azaz ötven krajczárban szabom meg; sőt azoknak, a kik szivesek lesznek a kötetre megrendelőköt illetve előfizetőköt gyűjteni, minden gyűjtött 10 (tiz) előfizető után tisztelet-példányt adok. A kik komolyan érdeklődnek vállalkozásom iránt, a kik csakugyan előakarják segíteni egy becsületes magyar könyv megjelenését, sziveskedjenek a megrendelési ívet, az előfizetési pénzeket ne ve m r e D e b r e c z e n b e, a Hoffmann és Kronovitz urak nyomdájába (Piac-utca, főpostával szemben) küldeni, még pedig legkésőbb f. é v i n o v e m b e r h ó n a p t i z e n ö t ö d i k n a p j á i g. Megjegyzem, hogy a kiknek ezen gyűjtőívet elküldöm, azok az előfizetési pénzek felvételére is jogosultak. Még megjegyzem azt is, hogy a vidéki előfizetők a rendes postai szállítási költséget (20 fillért) is fizetik. Debreczen, 1903. október hónap. Bizodalmat tisztelettel Szabad Hajdu (ifjabb Móríc Pál) író.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Vasárnap d. u. Dózsa György. Este Fifin.

Hétfő: Toldy Miklós (A bérlet)

Kedd: Fifin (B. bérlet.)

Szerda: Minta férj (C. bérlet.)

Csütörtök: Fifin (A bérlet.)

Péntek: Serge Panine (B. bérlet.)

Szombat: Fifin (C. bérlet.)

Vasárnap d. u. Madarász, este Herberlin papa.

A színházbizottság ülése.

— Kritika az új tagok felett. — Az előadások kezdete. —

Debreczen város színügyi bizottsága tegnapi délután Vecsey Imre elnöklésével ülést tartott.

Első sorban is az ujonnan szerződött tagok felől mondott véleményt a bizottság.

Négy új tag van, Arday Ida, Rathonyi Tilla, Csiky László és Nagy János.

Az új tagokat Oláh Károly elfogadhatónak ajánlja.

szóltam akkor. Szeptember 11-én volt közös névnapunk.

Tizedikén tehát az előestén a férjem későn jött haza, nem tudom hol volt s reggel, a midőn Julcsa hozzáfogott . . .

Biró: Ki az a Julcsa?

— Az kérem a szobalány. Tehát a mikor a Julcsa takarítani kezdett s az uram, pfuj, dehog az uram, mikor ennek az embernek (rámutat a férjére) a ruháit tisztogatta, kiesett a zsebéből egy remek és antik kivitelű aranyszivecske. Julcsa okos lány volt. Megmutatta nekem a leletet. Én azt mondtam, hogy csak tegye vissza, biztosan nekem hozta a férjem. Vártam délig, vártam estig, a mikor már a névnapom el is mult, de az aranyszívvel nem jelentkezett ez a minta férj. És képzelje mit mondott nekem. Azt, hogy az üzletek pangának, nem telik, hanem hogy arany szivéről biztosítson, adott egy esőkot. Juj! még most is borzadok tőle.

A férj: Mariskám édes nézze . . .

Az asszony: Ne Mariskázzon, ott van a Micije. Megtiltom önnek, hogy e szót a szájára vegye. Nem vagyok semmiféle Mariskája.

A férj: De édesem . . .

A biró: Türelem kérem, folytassa nagysád . . .

Az asszony: Nos tehát mikor már meg-

csókolt, belépett a nevelőnő és a legszemtelenebbül ragyogtatta nyakán azt az aranyszívet, amely jogosan engem illetett.

Miczi: Bocsanat, hogy közbe szólok, de talán engem is épp oly jogosan megilletett.

Az asszony: Tessék, hát még itt is azt mondja, hogy megillette. Persze, a viszony.

A férj (elpirul): Nem ugy van . . .

A biró: Ezek szerint tehát hogy van.

A férj: Igaz ugyan, hogy azt az aranyszívet odaadtam ennek a hölgynek, mert oda kellett adnom. Szegény leány annyi sokat vesződött a gyerekekkel a nyáron, mikor az én drága feleségem a fürdőn volt, hogy megigérttem neki.

A biró: No lássa nagysád, hát így áll a dolog. Jó lesz ha kibékülnek.

Az asszonyka egy darabig vonakodott, de aztán a férje nyakába borult.

— Hát mért nem szólt mindjárt.

— Hiszen nem engedett szóhoz jutni.

Hát a Miczit megtartjuk?

— Hogyne, nagyon jó leány.

Az asszony (Miczihez): No lássa ezért tölem is kap egy aranyszívet.

A férj (a Miczi fülébe sugja): Tölem meg kettőt.

A tárgyalás ezzel véget ért.

Jegyezte: **Rococo.**

Márk Endre az új tagok közül Rát-honyi Tillát nem találja olyannak, ki nagyobb szerepeknek megfelelne.

Fejér Ferencz javulást lát a társulat erőiben és mind a négy tagot elfogadhatónak találja.

Végeredményében az új tagokat elfogadják és felkérlik az igazgatót, hogy ő is minél gyakrabban lépjen fel.

A felvonásközök hosszúsága ellen is szót emeltek. Makó igazgató megígérte a baj orvoslását.

Az is szóba került, hogy a közönség nem várja be türelemmel az előadások végét.

A bizottság a lapok útján hívja fel a közönséget, hogy az előadások befejezését türelemmel várja be.

(Hogy a közönség nem várja be az előadások végét, annak oka legfőbbképpen abban keresendő, hogy senki sem akar félórát a debreczeni színházhoz nem illő kis ruhatárak előtt tolongani, igyekszik mielőbb kabátjához jutni. Gondolkodják a bizottság megfelelő ruhatárról, megszűnik ez az anomália.)

A vasárnapi bérletre vonatkozólag a bizottság elhatározta, hogy február 1-től megengedi, hogy vasárnap is bérletes előadások legyenek.

A püspökladányiak kérelme felett, hogy t. i. az előadások ne fél 8 órakor, hanem 7 órakor kezdődjenek, nagy vita indult meg. Végeredményében egy szótöbbséggel kimondták, hogy javasolják a tanácsnak, hogy azt mondja ki, hogy az előadásoknak 7 órakor kezdődjenek.

(Reméljük a tanács elsősorban is a debreczeni közönség érdekeit nézi és nem változtatja meg az előadások kezdetét.)

Végül egy páholy ügyet intéztek el és a színházi léghuzam megszüntetésére tett ígéretet Oláh Károly tanácsnok, mire a gyűlés véget ért.

A hetiműsor. Az e heti műsor változatos és élénk. Két bemutató előadás is lesz, mivel mindkettő a javából való. Szerdán lesz a Mintaférj és vasárnap este a Herberlin papa bemutató előadása. Mindkét darab óriási sikert ért el a fővárosban s bizonyára nagy tetszést fognak aratni nálunk is.

Fifn. Holnap vasárnap este lesz a bemutató előadása az énekes újdonságok legkiválóbbjainak a Fifinek, mely zenei értékesség tekintetében magasan fölülte áll az utóbbi idők operetterkékeinek. A darabban a vezetés szerepét Felhő Rózsi játja, a mely körülmény maga is biztosítja a sikert. A darab a hét folyamán mindhárom bérletben színe kerül.

Negyvenezer korona ékszer a rendőrségen.

(A Reviczky-féle betörés epilógusa.)

A Reviczky-féle ékszerlopás ügyének utolsó jelenete ma délelőtt játszódott le a rendőrségen. Az ügy további folytatása a kir. ügyészségre tartozik, miután ma a rendőrség kiszolgáltatta a megtalált ékszereket stb. s felvette az utolsó jegyzőkönyvet a részéről igen szép sikerrel lefolytatott bűnügyben.

Ma délelőtt volt az ékszerek leltározása, a melynél jelen volt Reviczky Józsefné született Pongrácz Irma grófnő is.

A leltározásnak meglepően szomorú az eredménye. Eddig ugyanis azt hitték, hogy az ékszerekből és a pénzből semmi sem hiányzik, ma pedig kiderült, hogy közel 4 ezer korona kára van Reviczkyéknek.

(Az eltűnt ékszerek.)

Tegnap délelőtt 9-12-ig számolták át a rendőrség bűnügyi osztályán a rendőrség

által Lökös Takár Dénestől, a betörés tetteitől elvett ékszereket.

Két ékszerláda drága kincsei kerültek napvilágra s tekintettel arra, hogy sok ékszernek az arany és drágakő értékén kívül még műértéke is van, régiségénél fogva, azok értéke 40.000 koronánál sokkalta nagyobb.

Reviczky Józsefné Pongrácz grófnő a közjegyzői leltár szerint átszámolt mindent s a vizsgálat megállapította, hogy hiányzik egy 25 méter hosszú aranylánc, fonott arany medallionnal 1000 korona értékben egy női aranygyűrű lencse nagyságu drágakővel és briliánttal 1200 korona értékben. Hiányzik továbbá egy pár régi topáz kövű aranyfüggő, egy antik vöröskövű gyűrű, egy fonott karperecz 7 darab 20 frankos és 2 darab 20 márkás arany s körülbelül 400 korona készpénz, ezenkívül 20-22 régi ezüst pénz és tallér.

(A betörő vallomása.)

Lökös Tokár Dénes tudvalevőleg azt vallotta s hogy az ellopott tárgyakhoz hozzá sem nyúlt s egy krajczárt sem költött el az elrabolt pénzből.

Ez a vallomását azonban most megdönti a leltározás eredménye.

Találtak egy pompás ezüst keretű bordó selyembőr horgolt hértárczátis, mely 1828-ból való mint az ezüst fogóján levő vésett év szám mutatja. B. J. monogram van bele vésvé. Erre vonatkozólag Reviczky Józsefné kijelentette hogy nem az övé volt. Így tehát azt Lökös Takár Dénes máskor lopta.

(Vádak a betörő ellen.)

Reviczky Józsefné kijelentette a leltározás után, hogy Lökös Takár Dénes megbüntetését hívánja, sőt kijelentette, hogy az időtájt, mikor Takár Dénes nála szolgált, egy izben a pinczéje, egy izben pedig a padlása volt feltörve, s onnan több értékes holmiját loptak el, a melyekre most kéri a vizsgálatot kiterjeszteni, mert valószínű, hogy azokat a betöréseket is Lökös Takár Dénes követte el.

(Az ékszerek elszállítása.)

Végh Gyula rendőrfőkapitány helyettes az ékszereket atszolgáltatta Reviczky Józsefnének, de azzal a kikötéssel, hogy azt valamelyik banknál helyezze el s esetleg az ügyészségi és bírósági vizsgálatoknak bocsássa rendelkezésére.

A sok drága ékszert még tegnap délelőtt a bűnügyi osztálytól átszállítottak a debreczeni ipar és kereskedelmi bank letéti osztályába.

Jutalom a tettes kézrekerítőjének.

Reviczky Józsefné született Pongrácz grófné a vizsgálat befejezése után 200 koronát tett le Végh Gyula rendőrfőkapitány helyettes kezéhez jutalmul az ékszerek és a tettes kézrekerítőjének megjutalmazására.

Ezt az összeget, miután a tettest és az ékszereket Dobos rendőrbiztos kerítette kézhez, valószínűleg Dobos fogja a jutalmat kapni.

NAPI HIREK.

Vasárnapi istentiszteletek.

Holnap minden templomban őszi urvacsoraszta lesz. Az istentiszteletek sorrendje a következő: Nagytemplomban Dicsőfi József. Kistemplomban Uray Sándor. Újtemplomban Biró Ferencz. Ispótyáitemplomban K. Tóth Kálmán. Szegényházban Hajdu Zsigmond. Csapókertben Kovács János.

A nagytemplomban délután Káté magyarázat, mivel Jánosi Zoltán lelkész temetésen lesz elfoglalva, nem tartatik.

A ágost. hitv. év. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet Máté Károly s. lelkész végzi.

A reformáció emlék ünnepe.

Szép ünnepély keretében emlékeztek meg a reformáció évforduló napján, a reformáció martirjairól. Az ünnepélyen, melyet a főiskolai hittanszaki társulat rendezett, az összes református növendékek, a nagytemplomi ünnepi istentisztelet közönsége és a nagy közönségből még igen sokan részt vettek, úgy hogy óriási közönség fogta körül az emlékoszlopot. Megnyitótul a főiskolai énekkar énekelte el a Gályarabok énekét Mácsaitól, majd Tóth Sándor hittanhallgató adta elő pályanyertes munkáját, melyet az özv. Hegyi Mihályné alapítványának kamataiból jutalmazott a hittanszaki önképző társulat. Azután ismét a főiskolai énekkar énekelte, előadván „Az Isten a mi remény-égünk” című dalt Mácsaytól. Az emlékoszlopot a Dóczy-intézet növendékei nevében Szilagyi Vilmos 3 tk. koszoruzta meg, majd Baróthy Istvan hittanhallgató szavaltta el Acsay Lajos hittanhallgató „Október 31.” című művét mire az egész közönség a XC zsoltárt el, énekelvén, a lélekemelő ünnepély véget ért.

Az emlékoszlopnál lefolyt ünnepély előtt haladó istentisztelet volt a nagytemplomban, amely zsutofalásig megtelt előkelő közönséggel. Jelen voltak a lelkészek, a főiskolai tanárok, számos presbiter, a városi tanács több tagja Kovács József polgármester vezetésével; az egész főiskolai ifjuság, a ref. felsőbb leányiskola növendékei. Mint a vallásos buzgóságnak ritka szép jelét említjük meg, hogy az isteni tiszteleten három kecskeméti kalvinista polgárt is láttunk, akik egyedül azért jöttek Debreczenbe, hogy a protestantizmus ez ősi, — erős várában ünnepeljék meg a reformáció 385-ik évfordulóját. Alkalmi imát K e c s k e m é t y Lajos főgimnáziumi tanár mondott. Erős s Lajos hittanár pedig magas rőptű beszédében méltatta a reformációnak világot átalakító roppant hatását. A gyülekezettel felváltva énekelte a főiskolai kantus Mácsay Sándor és a tanítóképezdei énekkar Psenyiczki Nagy Zoltán vezetése mellett.

Benedek János beszámolója.

Dr. Benedek János H.-Böszörmény népszerű képviselője, a kiváló politikus és író, holnap vasárnap tartja beszámoló beszédét beszédét választói előtt. Dr. Benedek János ma este érkezik Debreczenbe s az éjjeli vonattal utazik több országos képviselő-ársa kíséretében H.-Böszörménybe.

A költségvetés a miniszternél.

A város jövő évi költségvetését, melyet a közgyűlés elfogadott és senki sem felebbezett meg, tegnap terjesztették fel jóváhagyás végett a belügyminiszterhez.

Wilde Oszkár Debreczenben.

Wilde Oszkár, a világhírű színműíró, csütörtökön több neves magyar író társaságban Debreczenbe jön.

A Komáromi ház emléktáblája.

Holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor leplezi le a Csokonai-kör a szatnari békére vonatkozó emléktáblát, mely már több nap óta áll beillesztve a Komáromi-ház falába. A Csokonai-kör a leleplezés ünnepi alkalomára meghívta Thaly Kálmánt, városunk I. kerületének szeretett képviselőjét, a ki mint a Rakóczy-kor történetírója és mint Debreczen diszpolgára, kezdettől fogva nagy

érdeklődést tanúsított az emléktábla ügyei iránt; meghívta továbbá a Komáromi Csipkés-család még élő ivadékait. — A leleplezés ünnepén — a mint már írtuk — a város tanácsa testületileg vesz részt Kovács József polgármester vezetése alatt. A Csokonai-kör választmánya is a városházán gyűlekezik, d. e. 1/2 11 órakor a könyvtárszobában s onnan vonul testületileg a Komáromi-házhoz.

Az ünnepélyre meghívott Kóji Komáromy tudor, egyenes leszármazottja a család nagynevű alapítóinak és fia a magyar emigráció egyik áldozatkész tagjának, Komáromy Györgynek, Kolozsvárról szép levelet írott a Komáromy-ház története megírójához s abban következő szavakkal adózik a debreczeni polgárságnak:

„Azon mély rokonszenv, melyet Debreczen város iránt, mint családunk otthona iránt s mint a mély hazafias magyar polgári eszények legdicsőbb képviselője iránt mindig éreztem, most még fokozódik azon hálaérzettel, hogy család emlékünket ily megtisztelő kitüntetésben részesíti.”

Viták st.

A város és a magy. kir. államvasutak között most érdekes tárgyalások folynak. Egy 66 méter hosszú ut képezi a vita tárgyát. A város is, a vasut is a maga igazát védi, mindegyik az elől akar kitérni, melyiknek lenne kötelessége az ut jókarban tartásáról gondoskodni. A vitás ut az Obai-Köcsi vasúti átjárás beföldjén terül el. A vitás ut jókarban tartásáról ezideig senki sem gondoskodott. A város azt hitte, hogy az állam kötelessége az ut fenntartása, az állam pedig azt gondolta a városnak kell az ut fenntartásáról gondoskodni. Régebben foly ennek a kérdésnek eldöntése, illetőleg rendezése fellett a tárgyalások, de eredménytelenül. Nem rég abban állapodtak meg, hogy helyszíni szemlét tartanak. Tegnap volt a helyszíni szemle, melyen a város részéről Kovács József polgármester. Aczel Géza főmérnök, Körner Adolf tanácsnok a vasút részéről Keresztély Béla főmérnök vettek részt. A bizottság végleges megállapodásra a megtartott szemle daczára sem jutott. A közel napokban újból tanácskoznak és akkor eldöntik, kinek kötelessége az ut fenntartásáról gondoskodni.

Széki társaság estélye.

Nagyszabású, a maga nemében páratlanul igékező estély rendezését határozta el a széki társaság, mely bizonyára egyike lesz a szezon legnagyobb eseményeinek. Az estélyen, melyre a legnevesebb széki írók: Jakab Ödön, Benedek Elek, Geal Mózes is jelennek, ünnepélyességgel lesz összehívva. Egy eredeti pazar festői látványu széki lakodalmas, tegnap előadni, előképekkel együtt. Az estély rendezésére, Debreczen egész uri társadalmát felölelő nagy rendezőbizottságot alakítanak. Addig pedig a társaság háremi bizottságot küldött ki az estély előkészítésére. A bizottság tagjai: Székely Ferencz alelnök, Harmath Gergely titkár és Gal Zoltán jegyző.

Hadházon megszűnt a járvány.

Több ízben említettük, hogy H.-Hadházon a gyermekek közt vörheny járvány pusztított, úgy hogy az összes iskolákat be kellett zárn.

Most, mint Losonezy Álmós, a főorvosunknak hivatalosan jelentik a vörheny járvány majdnem teljesen megszűnt s a megbetegedések is igen enyhe lefolyásuak, úgy hogy a napokban az összes iskolákat megnyitják.

Megégett kis fia.

H. Szanigörgyön végzetes szerencsétlenség áldozata lett G. Tóth Mihály ottani lakos 4 éves József nevű fia. — A tűzhely körül játszott s egy kipattanó szikra meggyújtotta a ruháját. Mire észrevették, a kis fiú lángokban állott s estére meg is halt sebeibe. A gondatlan szülők ellen a bíróság megindítja az eljárást.

Papp László és a 12.000 korona.

Papp László ügyei még mindig foglalkoztatják a tanácsot. Egyik kellemetlen ügy rá nézve, az, melyről egyik volt tanácsnok rántotta le a leplet. A tanácshoz intézett beadványában ugyanis ez a volt tanácsnok azt mondotta, hogy Papp László 12.000 korona jutalmát vitte fel jogtalanul és kérte a tanácsot, kötelezze ennek az összegnek visszafizetésére. A közgyűlés előtt is megfordult ez az ügy és a közgyűlés annak felderítésére vajon tényleg jogtalanul jutott-e Papp László a 12.000 koronához, bizottságot küldött ki. Egy éve már, hogy a közgyűlés ezt a bizottságot kiküldötte. A bizottság hozza is fogott a vizsgálathoz, de eredményre miután a szükséges iratok nem voltak kezei között, nem jutott. — A tanácshoz fordult két ízben is, adja ki vagy eredetiben, vagy másolatban a szükséges iratokat megvizsgálás és tanulmányozás céljából. A tanács azonban a kérelemnek nem tett eleget, csupán annyit mondott, hogy a szükséges iratok az előadó tanácsnok kezei között vannak, az megtekinik a bizottság ülésein és a kívánt felvilágosításokat megadja. A bizottság azonban a tanács eme határozatait nem akceptálta, újból áitri a tanácshoz, kérve, bocsássa rendelkezésére ez iratokat, mert azoknak áltanu manyozása nélkül nem tudja eldönteni, jogosan, avagy jogtalanul vette-e fel Papp László a 12.000 koronát. A tanács végre legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a kívánt iratokat hiteles másolatban a bizottság rendelkezésére bocsátja. Így már tehát mi sem fog utjában állani annak, hogy a bizottság határozzon és est a régóta húzódo ügyet tisztazza.

A debreczeni öreg bakák koszorúja.

Egyik múlt számunkban a debreczeni öreg bakák koszorúja cím alatt hozott közleményünkkel kapcsolatosan felemlítettük azt is, hogy Erdélyi Karoly theologus a Szabadegységzobornál tartott beszéde alkalmával Wolff János kapitányról azt mondotta, hogy Wolff csak családjára való tekintetből mutatja a magyarok iránti barátságot, de különben, hogy felsőbbesége kegyeit elnyerje, a magyarok ellen cselekszik. Mint most értesülünk, Erdélyi Wolff kapitányról ezt a kitételt nem használta és így az csak téves információ alapján került a közleménybe. Különben mint értesülünk, Wolff, ki évek óta lakik városunkban, a magyarság iránt mindenkor rokonszenvvel viseltetett, amit bizonyít az annak idején még a törvényhatósági közgyűlésen is előszeréssel honorált ténye, melyet a legutóbbi képviselőválasztáskor tanúsított a debreczeni polgárokkal szemben. Családját magyar szellemben nevelteti és magyarnak vallja magát ő maga is.

A főiskolai igazgató tanács.

november hó 12-án nagy fonsosságú ülést tart. A tárgysorozaton szerepelnek. Dr. Karsa István jogakadémiai tanár gyugalmomba vonultával, megüresedett tanszékre kiírandó pályázat, K. Kiss József és Dicsőfi József bizottsági tagok megüresedett helyének betöltése, a cultusminister levelének bemutatása a főiskolai építkezések 400 ezer koronás államsegélye iránt.

Öngyilkosság.

Kovács Sándor szücsmester, a ki az Arany János utca 39. számú hazban családjától különválva, nehéz anyagi viszonyok közt tengette életét, tegnap felakasztotta magát. Mestersége oly rosszul ment, hogy utóbb a hozzá masok által javítás vegett adott bundákat kénytelen volt elzalogositani, hogy hitelezőit kielégítse. — Hatranagyott levelében keserűen említi, hogy a halálba kötéssel kénytelen távozni. Levelében szemrehányást tesz egyik közeli rokona ellen, a ki ha akarta volna, megmenthette volna őt. Végzetes tettet meg a korai esteli órákban követte el s csak tegnap reggel vettek észre. A mestergerendara akasztotta fel magát, honnan tegnap reggel a rendőrség vette le. Hulláját a közkórnáz halottas hazába szállították s onnan lozjak eltemetni.

Éjszakai gerázdálkodók.

Az éretden, reszeg emberek régi szokása, hogy az egyes czegetablakat leszedik mulatozás után a falakról. Így verte le valamj vig mulató kompánia Dr. Brunner Lajos helybeli orvos czegetabláját es a kapuról s az utca másik oldalán taáltak meg az üvegre festett szép czegetablát részben összetörve. A rendőrség megindította ebben az ügyben a vizsgálatot.

Orvosi körökben.

már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartos hashajtó hatása es említesre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Igyunk.

Avasujfalusi Orozian természetes egvényes savanyu gyógyvizet, üvegenként 12 lu. Kapható kizárólag a Schwarzcz fele donanytöszdében. Piacz u. 29.

Az osztálysorsjáték játékterve.

Most hogy a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték tizenkétedik sorsjáték véget ért es már legközelebb megkezdődik a tizenharmadik sorsjáték; a közönség nagy érdeklődéssel fogadhatja az osztálysorsjáték hivatalos játéktervének közvétételet. Mert ebből a tervből az világik ki, hogy összesen száztizezer sorsjegy közt 14.459.000 koronát sorsolnak ki, s hogy a nyeremenyek száma akkora, hogy minden második sorsjegyre egynek-egynek okvetlenül jutnia kell. De tekintetves a nagyobb nyeremenyek száma is es impozánsan nagyok a fonyeremenyek es a jutalomdíj. Ennek a játéktervének köszönheti az osztálysorsjáték az ó nagy elterjedtséget es népszerűséget, valamint azt a bizodalmat is, a melyet iránta a közönség tanusit.

Felhívjuk.

olvasóink figyelmét Gaedicke A. Budapest ismert es legnagyobb szerencsegyűjtődejenek mai hirdetésére. — E czeq szerencseje

Koncz József

lakoztatás és vegytisztítás kint és Debreczen.

Főtüzlet: Batthányi-utca 2.

Műhely: Vár-utca 7. zeneke sora.

Színhagyott, elpiszkolódott avagy pecsétes

női, férfi, gyermek és egyenruhák, vagy kelmék festését és tisztítását kifogástalanul teljesíti.

máris közmondássá vált, úgy hogy mindenki csak a szerencsés Gaedickénél akar vásárolni. Nem mulik el tényleg huzás a nélkül hogy e czég egy nagy több főnyereményt fel nem tudna mutatni.

Irtóztos tűz.

K. vidéki városban nemrég egy szeszgyáros háza kigyuladt. A tűzoltóság tilalma daczára a tulajdonos berohan a veszélyes tűzbe, hogy pénzes ládáját megmentse. A hatalmas lángok és a türehtetlen füst azonban nem engedték, hogy a kétségbeesett ember a ház hátsó részében levő lakószobájába behatolhasson. Vissza kell térnie és mar-mar ingadozik alatta a roskadozó épület, midőn szerencséjére, kapaszkodás közben megakadt az ajtóra szögezett levélszekrényben, melyet kezében görcsösen tartva, lezuhant a földre. Az irtóztos tűz egész vagyonát elhamvasztotta s nem maradt egybe mint az a pár értéktelen üzleti levél, mely a levélszekrényben volt és köztük Török A. és Tsa bankhoz, — Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz. — levele, mely egy megújítási sorsjegyet tartalmazott. Meg alig tért magához az óriási csapás hatása alól, midőn azon kellemes hírt hozta a tűz által szerencsétlenné tett és tönkrement gyárosnak a táviró, hogy a luresa módon megmentett sorsjegy megnyerte a 600.000 koronás nagy jutalmat.

Táviratok.

Tisza István a királynál.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, okt. 31.

Bécsből táviratozzak, hogy a király Tisza István grófot ma délelőtt 10 órakor kihalgatáson fogadta.

A kihallgatás során Tisza István jelentést tett a királynak **megbízatása eredményéről, a helyzetéről és előterjesztette az új korméi nevsorat, mely a következő:**

Elnök és belügy: gróf Tisza István.
Penzügy: Lukacs Laszlo.
Kereskedelem: Hieronymi Károly.
Honvédelem: Nyiri Sandor.
Földművelés: Tamjan Bela.
Igazságügy: Piosz Sandor.
Közoktatás: Berzeviczy Albert.
Horvat: Cseh Ervin.

A király az előterjesztett miniszteri listát jóváhagyólag tudomásu vette. Az új kabinetet kedden nevezi ki a király. Ugyanaz nap új kormány tagjai leteszik az esküt és még aznap bemutatkoznak a pártban.

Az új kormány a képviselőházban szerdan mutatkozik be. Az a szandéka, hogy ugyanakkor bemutatkozik a főrendiházban is.

A volt kormány tagjait kedden fogadja a király kihallgatáson.

Tisza István ma este visszaérkezik Budapestre és érintkezésbe lép az új kormány tagjaival.

Tüntetés Apponyi gróf ellen.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, Ér. d. u. 2. ó. 30. p.

Az egyetemi ifjuság ma estére nagyarányu tüntetést tervez Apponyi

Albert gróf ellen köpönyeg forgatásaért.

Ma délelőtt az összes fakultásokon felhívás jelent meg, melyben gyülekezésre szólítja fel az egyetemi hallgatókat.

A gyülekezés este fél 7 órakor lesz. A rendőrség e tüntetésre nagy-szabásu intézkedéseket tett.

Budapesti árutózsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

Okt. 31.

Készáru: változatlan.

Buza áprilisra	7.68—7.69
Rozs	6.57—6.58
Zab	5.58—5.59
Tengeri májusra	5.27—5.28

SZINLAP.

Vasárnap nov. 1-én két előadás. D. u. 8 órakor berletiszünetben félárakkal:

Dózsa György.

Eredeti történi szomorujáték 4 felv.

Este 7 és fél órakor, berletiszünetben, elősrör: **Fifin.**

Operette 3 felv.

Nyiltér.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy e het végéig Debreczenben a Hoffmann es Kronovitz könyvnyomdában saját gyártmányu legszesz motort állítok fel. Szállítok saját szabadalommal ellátott **benzin és gázmotorokat** es elvállalok minden a gepszakmaba vago javításokat es szereléseket.

Debreczenben eddig Hrabéczy Antal, Borsy Lajos, Domsódy-lele fesűgyar es Hoffmann es Kronovitz czegeknél állítottam fel legszesz motorokat.

Tisztelettel

Peschat Antal

gepgyáros.

a Peschat es Roth czég társtulajdonosa.

Budapest, Rökkszilárd-u. 40.

Egy nagy tengeri

gőré eladó. Nagy bor-pincze kiadó. Egy magtár kiadó. Hunyadi u. 11. sz. háznál.

Borivóknak, kik a bort savanyuvízekkel szedték, retik vegytelen, mindenképpen ezt a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
Legújabb érvényes
SAVANYU-KÖV

Ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak felelté kellemes, ingerlő mellékist ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

P. Charussel

zeneigazgató.

Vámmentes szállítás.

Czimzéseket, német, magyar fordítást és más hasznoló otthon elvégezhető írásbeli munkálatokat teljesít egy, e téren szakavatott egyén. Szíves megkeresések e lap kiadóhivatalába keretnek, „German Hongrie” czimben.

Epen most jelent meg a

„**Borászati Lapok**” zsebnaptára

az 1904 évre.

Írta: dr. Drucker Jenő a „Magyar Szőlősgazdak Országos Egyesületének” igazgatója és a „Borászati Lapok” felelős szerkesztője.

Minden szőlősgazdának nélkülözhetlen, mert mindent tartalmaz, amit a gyakorló szőlősgazdának tudnia kell.

Ara 3 kor. 20 fl. Igen díszes, tartós kiállítás. Terjedelmes jegyzéknapló, notesz, táska es írón mellékelve!

Kapható a „Borászati Lapok” kiadóhivatalában (Budapest IX. Úllői ut 25) es minden könyvkereskedésben.

Elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett, továbbá

Főzőedények, takarékkonyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagy választékban a legjutányosabb árban kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében

a »Bika« szálloda mellett.

Táncztanfolyam.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **november hó 3-án kedden, a**

Polgári táncziskolát

s 4-én szerdán az

Iparosok táncziskoláját

nyitom meg, melyre az érdekeltek figyelmét tisztelettel fölhívom.
A polgári colon estéi: **kedd, csütörtök és szombat este 6 órától 8-ig;**
az iparos colon estéi: **hétfő, szerda és péntek este 8 órától 10-ig. Minden vasárnap Kis-bál 7 órától 12-ig.**

Beiratkozásokat a mai naptól eszközök lakásomon vagy este a táncziskola helyiségében.

Maradtam tisztelettel

Schaf János, táncztanító.

Lakás és táncziskola: „**KORONA**”
tánczterem (Csapó-utca 17.)

Tóth Gyula DEBRECZEN,

Placz-utca 20. és 27-ik szám.

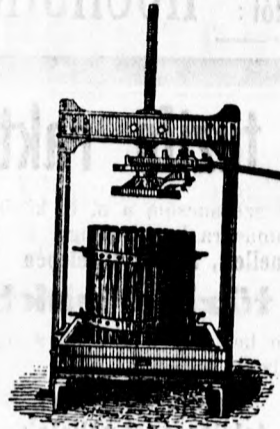
egnagyobb választék hűvi és budweizeri porcellán kályhákban, konyhákban, Meidingeri rendszerű kőpenykályhákban, szén és fűtésre. Fűdő-áradak, gyermekkocsik és vasbutorok stb.

Legnagyobb raktár borsajtókban rendes Mabile és legújabb felsőnyomású, vasgerenda szerkezetű rendszerben. — Utóbbi rendszernél a törkölyt egy darabban lehet ki-venni, a mustlé vasrészekkel nem érintkezik s ezáltal a bor később megfeketedése meg-gátoldik.

„MA BILLE”

„URSUS”

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XIII. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — **A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik :

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenharmadik sorsjáték.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyeresemény.

Első osztály		Második osztály		Harmadik osztály		Negyedik osztály		Ötödik osztály		Hatodik osztály		
Betét 12 korona.		Betét 20 korona.		Betét 32 korona		Betét 40 korona.		Betét 32 korona.		Betét 24 korona		
Huzás: 1903. nov. 19. és 20.		Huzás: 1903. dec. 16 és 17.		Huzás: 1904. jan. 12. 13. 14.		Huzás: 1904. febr. 9. 10 11.		Huzás: 1904. márc. 3. és 4.		Huzás: 1904. márc. 23-tól ápr. 20-ig.		
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben		
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	Korona		
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	30000	1 á	30000	1.000.000		
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000	(Egy millió)		
1 á	5000	1 á	5000	1 á	1000	1 á	15000	1 á	15000	1 Jutal.	600000	600000
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	3 á	10000	3 á	10000	1 Kor.	400000	400000
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000	5 á	5000	5 á	5000	1 nyer.	200000	200000
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000	8 á	2000	8 á	2000	1 á	100000	100000
30 á	300	20 á	400	10 á	1000	10 á	1000	10 á	1000	1 á	80000	80000
100 á	100	110 á	300	120 á	500	120 á	500	120 á	500	1 á	60000	60000
3350 á	40	430 á	80	4850 á	130	4850 á	170	3850 á	200	1 á	50000	50000
	134000		348000		630500		824500		770000	1 á	40000	40000
3500 nyer. K.	263000	4500 nyer. K.	528000	5000 nyer. K.	916500	5000 nyer. kor.	1.120.500	4000 nyer. kor.	1.076.000	1 á	100000	100000
										1 á	80000	80000
										1 á	60000	60000
										1 á	50000	50000
										1 á	40000	40000
										2 á	30000	60000
										2 á	25000	50000
										4 á	20000	80000
										5 á	15000	75000
										25 á	10000	250000
										50 á	5000	250000
										405 á	2000	810000
										760 á	1000	760000
										1140 á	500	570000
										30600 á	200	6120000
										33.000 nyer. és jut. Kor.	10.555.000	

A melyik ezen 500 nyeresemény közül utol-sónak huzatik ki, kapja a jutalmat.

Az I. osztály huzása 1903. november 19. és 20-án tartatik meg. A huzások a **Magyar kir. állami ellenőrző hatóság** és kir. közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna utca felől.) — Sorsjegyek a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1903. okt. hó 25-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

Villamos házi csengők és telefonok készítését tartós és gyors kivitelben készíti **Földvári L.** debreczeni első elektro-mechanikus. Kossuth u. 1 sz. az udvarban. Jevításoknál **félévi**, új berendezéseknél **másfélévi** díjtalan rendben tartás illetve jótállás biztosított. Vidékre soronkívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek és felszerelések raktára. Telefon szám 168.

A világhírűvé vált gyémánt fekete Bramer posztó kizárólag Boros Testvérek nőidivat áruházában kaphatók. Divatos újdonságok megérkeztek. Olcsó árak. (2)

Janatka Alajos

élő virág üzlete.

Van szencsém a n. é. közönségnek november 1-jére szép és izlées

sirkoszorukat

a legszolidabb árban ajánlani.

Vidékre gondosan csomagolva pontosan szállítok.

DEBRECZEN, piacz-utca 29.

Teljes tisztelettel

Janatka Alajos

mű és keresk. kertész.

DEBRECZENBEN és vidékén Lukács Vilmos

(Budapest V. Fürdő utca 10.)

a m. kir. szabad.

Osztály- sorsjáték

főelárusítója

bankházának osztálysorsjegyei kizárólag csak nálam kaphatók.

Megrendelések posta útján a pénz előleges be-
küldése, vagy utánvét mellett teljesíttetnek.

Kiváló tisztelettel **Komáromi József** papirkereskedő.

Debreczen, piacz-utca 12.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
á 12 kor.	á 6 kor.	á 3 kor.	á 1.50 k.

Ujdonságok

Kardos László

üzletében,

Kossuth-utca 9. szám.

Szőnyegegk minden faja

Pokrocok > >

Butorszövetek nagy választékban

Linoleumok minden faja

Szövetfüggönyök minden faja

Csipkefüggönyök > >

Ágyteritok > >

Asztalteritok > >

Fianeltakarok és utazópokrocok

minden faja

Bőrvásznak és padlóparketek

minden faja.

Olcsó órák

3 évi írásbeli jótállással. Araoy és ezüstneműek a cs. k. jelzőhivatal által kipróbálva, vehet legolcsóbb gyári árban, ha legújabb 500 ábrával ellátott árlapomat bekéri, melyet díjmentesen megküldünk.

Óra gyári raktár

Lateiner Leo

Bécs, I. Fleischmarkt 17.

Sok elősmerő nyilatkozat.

Amerik. Rosköpf és lánca	frt. 2.50
Fekete aczél remontoir	" 2.20
Goldin Hr. Rem. 3 fedelű	" 3.50
Valódi ezüst férfi Rem	" 3.50
Valódi ezüst női Rem.	" 3.50
Wecker óra	" 1.50
Nem tetsző kicseréltetik vagy a pénz visszaadatik.	

Alkalmi vétel.

Szécsényi utca végén, vásártér mellett 1961 □ öl föld egy lakó épülettel elutazás végett

jutányos áron eladó vagy

kiadó.

Értekezhetni Hunyady-u. 17. sz.

AUTOMOBIL.

Egy felszámolásban lévő **automobil** gyár készletét **benzin** automobilekben, személy és teherkocsik, chassis, tartalék alkatrészek, modell és rajzokban en bloc, esetleg egyes kocsikat is

olcsón eladni

szándékozik.

Ajánlatok „W. S. 6937” jel alatt továbbit **Mosse Rudolf** Bécs I. Seilerstätte 2.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére.

Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

== Kiválóan jó ízű. ==

Több mint 2000 orvosi elősmerő nyilatkozat.

Kapható

J. Serravallo-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógytárakban pedig $\frac{1}{2}$ lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
 $\frac{1}{1}$ " " 4 " 40

Telefon 323.

HRABÉCZY ANTAL

Telefon 323.

Rendes árak!

ruhafestő, vegyszeti tisztító s fehérnemű gőz-mosó és vasaló intézete

Mebizások 24 óra alatt is teljesíthetők.

Finom munka!

Debreczen, Széchenyi-utca 42. sz.

Van szerencsém az **uri közönség** szív s tudomás ra hozni, hogy a kor kívánalmainak megfelelő modern berendezéssel

fehérnemű gőz-mosó és vasaló intézetet

nyitottam, mely vállalatom hivatva van a legkényesebb igényeket is kielégíteni.

Igen fontosnak tartom a megemlítésre, hogy gőzmosodámban **a fehérneműt rontó minden művelet, mint chlórozás, kefével mosás stb. teljesen ki van zárva.**

Szives támogatást kérve, megjegyzem, hogy helybeli t. megbízóim részére **a fehérneműek elhozása és hazaszállítása végett gyűjtőkocsim díjtalanul áll rendelkezésre.**

Teljes tisztelettel **HRABÉCZY ANTAL.**

A XIII. magyar kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110.000 sorsj. 55.000 nyer.

Minden második sorsjegyet nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizethetnek ki.		Korona
1 jutalom		600000
1 nyer. á		400000
1 „		200000
2 „		100000
1 „		90000
2 „		80000
1 „		70000
2 „		60000
1 „		50000
1 „		40000
5 „		30000
3 „		25000
8 „		20000
8 „		15000
36 „		10000
67 „		5000
3 „		3000
437 „		2000
803 „		1000
1528 „		500
140 „		300
34450 „		200
4850 „		170
4850 „		130
100 „		100
4350 „		80
3350 „		48
55000 nyer. és jut. összegben.		14,459.000

Felhívás

a XII-ik

magy. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903 évi november hó 19. és 20-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára :

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolcad
12 kor.	6 kor	8 kor.	1. k. 50 fil.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megtérítése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüszségeket díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becses megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtője.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

A következő főnyereményeket fizettük ki eddigelő b. ügyfeleimnek :

600000 kor.	62551. sz.
400000 „	33464. „
400000 „	1111. „
400000 „	28916. „
100000 „	42758. „
100000 „	49878. „
100000 „	87991. „
70000 „	60912. „
60000 „	17357. „
60000 „	78863. „
60000 „	82528. „
60000 „	97263. „
30000 „	6920. „
30000 „	38191. „
30000 „	90664. „
25000 „	23481. „
25000 „	30049. „
25000 „	52235. „
20000 „	14674. „
20000 „	28950. „
20000 „	33402. „
20000 „	35862. „
20000 „	44410. „
20000 „	60781. „
20000 „	78848. „
20000 „	88974. „

Gaedicke szerencseje

utólérhetetlen, mert egy gyűjtőde sem mutathat fel ilyen óriási sikereket.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostárai szemben.